

Nieuwsbrief Academische Werkplaats Medische Milieukunde

Wat is de Academische werkplaats medische milieukunde?

De Academische werkplaats Medische Milieukunde is ondergebracht bij de Hulpverlening Gelderland Midden en wordt gefinancierd door het programma Academische werkplaats van ZonMw. Over een periode van vier jaar wordt een budget ter beschikking gesteld om de GGD'en academisch te ontwikkelen. De kennisontwikkeling en de samenwerking met universiteiten staat daarbij voorop. Het geld wordt besteed aan enkele onderzoeksprojecten. Het betreft met name inhoudelijke vragen waarvoor wij een beroep kunnen doen op de vele deskundigen van de samenwerkende universiteiten.

Er vindt binnen de Academische werkplaats Medische Milieukunde samenwerking plaats met het Institute for Risk Assessment Sciences van de Universiteit van Utrecht en de afdeling Sociale Geneeskunde van het Universitair Medisch Centrum St. Radboud van de Radboud Universiteit.

Waarom deze nieuwsbrief?

Onderwerpen die aan bod komen bij de Academische werkplaats, zijn mogelijk interessant voor meer mmk-medewerkers en andere GGD-medewerkers. Daarom willen we in een nieuwsbrief kort wat activiteiten van de afgelopen tijd beschrijven. De bedoeling is om dit in de toekomst vaker te doen, afhankelijk van beschikbare onderwerpen. U ontvangt de nieuwsbrief via de verzendlijst van de vakgroep milieu en gezondheid en andere academische werkplaatsen.

De projecten

Naast de uitvoering van een eigen onderzoeksproject in samenwerking met de Universiteit van Utrecht coördineert Hulpverlening Gelderland Midden de

academische werkplaats medische milieukunde voor de andere GGD'en. Er zijn in totaal vier onderzoeksvoorstellen die door verschillende GGD'en uitgevoerd worden.

De vier onderzoeksvoorstellen en daarbij uitvoerende GGD'en betreffen:

'Traffic related air pollution and health' Part A: Different ways of traffic participation and influences on exposures and respiratory system' (Hulpverlening Gelderland Midden),

'Traffic related air pollution and health' Part B: Traffic density and related attributable morbidity in the Netherlands (Noord-Holland and Flevoland)' (GGD Amsterdam),

'Development and communication of environmental health indicators on the local scale', (GGD West Brabant) en

'Reactive Airways Dysfunction Syndrome in communities and first responders exposed to irritants due to chemical incidents and fires' (Hulpverlening Groningen).

De eerste twee voorstellen betreffen de relatie tussen gezondheid en verkeersbelasting. In deel A wordt onderzocht in hoeverre deelname aan verschillende verkeersmodaliteiten van invloed is op de gezondheid van mensen. Het onderzoek zal zich richten op het gebruik van auto, bus en fiets. In deel B wordt een relatie gezocht naar de ruimtelijke relatie tussen blootstelling (op basis van verkeersgegevens) en gezondheid (onder andere op basis van ziekenhuisregistraties. De vraag is of geografisch een overeenkomst vast te stellen is tussen de lokatie waar de mensen wonen met bijvoorbeeld luchtwegaandoeningen en waar de meeste luchtverontreiniging voorkomt ten gevolge van het verkeer.

Het derde onderzoek betreft het ontwikkelen op lokaal niveau van indicatoren die een indruk kunnen geven over de milieugezondheidskundige kwaliteit van de leefomgeving. De vraag is welke indicatoren een duidelijk beeld geven van de leefomgeving en welke ook goed gecommuniceerd kunnen worden met de bevolking.

Het vierde onderzoek gaat over een luchtwegaandoening die voor kan komen bij beroepsmatig aan irriterende stoffen blootgestelde mensen. De vraag is of deze long irritatie ook na kortdurende blootstelling in brand- of incidentsituaties bij de algemene bevolking kan voorkomen. Onderzoek naar aanleiding van incidenten moet meer duidelijkheid geven.

Juni 2006 - nr. 1

De beste of meest interessante artikelen

Aan enkele deelnemers van de academische werkplaats werd de vraag voorgelegd welk artikel op het gebied van milieu en gezondheid die de laatste tijd gelezen was de meeste indruk heeft gemaakt.

Voorkeur Moniek Zuurbier

Dit artikel is interessant omdat het ook blootstellingen van verschillende verkeersdeelnemers worden gemeten. Er worden jammer genoeg geen gezondheidseffecten gemeten.

S. Kaur, M. Nieuwenhuijsen, R. Colvile, Personal exposure of street canyon intersection users to PM2.5, ultrafine particle counts and carbon monoxide in Central London, UK, Atmospheric Environment, 2005; 39: 3629-3641

Voorkeur Marieke Dijkema

Haar voorkeur gaat uit naar een boek. De basis voor als je iets wilt weten of GIS: Principles of Geographical Information Systems, P.A. Burrough & Rachel A. McDonnell, 1998.

Interview met Moniek Zuurbier

Sinds april 2006 werkt Moniek Zuurbier bij Hulpverlening Gelderland Midden aan één van de onderzoeksprojecten op het gebied van de medische milieukunde. Moniek studeerde Milieu, arbeid en gezondheid aan de Wageningen Universiteit. Daarna werkte ze aan een Europees project PINCHE op het gebied van kinderen, milieu en gezondheid.

Wat is het verschil met je vorige werk?

Het werk van het onderzoek binnen de academische werkplaats is meer gericht op onderzoek zelf. Bij het Europese project ging het om het vertalen van bestaande onderzoeksresultaten naar beleid. Nu kan ik meer zelf keuzes maken. Zowel praktische keuzes over de onderzoeksopzet als over de punten die van belang zijn voor de Nederlandse situatie. We moeten kijken of de resultaten van buitenlands onderzoek wel van toepassing zijn in Nederland.

Wat is de relevantie van het onderzoek?

We kijken naar verkeersgebruikers in autos, in bussen of op de fiets. Automobilisten worden in grote getalen blootgesteld aan de luchtverontreiniging die ze deels zelf veroorzaken. Over busgebruikers weten we eigenlijk niet zo veel. Is hun blootstelling echt anders dan die van andere verkeersdeelnemers? Er wordt veel gefietst en er zijn tegenstrijdige berichten over blootstelling op de fiets. Aan de ene kant zijn concentraties in de ingeademde lucht van fietsers lager, maar aan de andere kant is het ademminuutvolume hoger.

Blootstelling verkeersgebruikers

In het onderzoek ga ik kijken naar de blootstelling gedurende korte tijd, ongeveer anderhalf uur en de mogelijke gezondheidseffecten op korte termijn. Zijn er bijvoorbeeld effecten te vinden op de longfunctie?

Wat spreekt je aan in dit onderzoek?

De combinatie van effecten en blootstelling is een onderwerp dat mij interesseert. Het is goed dat we in dit onderzoek effecten proberen te meten. Dat is nog weinig gedaan bij kortdurende blootstelling in het verkeer.

Hoe kunnen andere GGD'en participeren?

De GGD'en kunnen met de uiteindelijke resultaten hun gemeenten adviseren. Tijdens het onderzoek hebben de gezondheidsdiensten een beperkte rol. Wel is het de bedoeling dat binnen de academische werkplaats de vergaarde kennis wordt overgedragen naar andere medewerkers. Kennis over onderzoeksopzet, analyse methoden en het interpreteren van wetenschappelijke literatuur zullen zeker besproken worden met andere medewerkers van de GGD'en in Nederland.

RIVM en andere rapporten

In de eerste helft van 2006 zijn onderstaande RIVM rapporten verschenen die te maken hebben met milieu en gezondheid. Met behulp van het *rapportnummer* is op www.rivm.nl heel makkelijk het betreffende rapport te vinden.

Gezondheid in milieu-effectrapportage;
10 maart 2006

Bij projecten waarover een milieu-effectrapportage (m.e.r.) wordt opgesteld is soms ook de gezondheid van omwonenden in het geding. Betere integratie van gezondheid in m.e.r. is daarom onderdeel van het actieprogramma Gezondheid en Milieu van VROM en VWS. Onderzocht is wat de voorwaarden zijn om dit te realiseren.
[naar het rapport](#)

**Bereikbaarheid Coördinatiepunt
Academische werkplaats medische
milieukunde**

Juni 2006

Met vragen kunt u terecht bij:

Peter van den Hazel

Tel. 026-3773915 (ma-vr)

Peter.van.den.hazel@hvdgm.nl

**Adressen deelnemende onderzoekers bij
de GGD'en.**

Project title

Reactive Airways Dysfunction Syndrome in communities and first responders exposed to irritants due to chemical incidents and fires.

Drs. Frans Greven

T: 050-3674310

F: 050-3674001

E: f.greven@hvd.groningen.nl

GGD Groningen

Postbus 584

9700 AN GRONINGEN

Project title

Development and communication of environmental health indicators on the local scale

Drs. LMJ Geelen

T: 0900-3686868

F: (073) 613 83 52

E: l.geelen@science.ru.nl en l.geelen@ggd-bureaugmv.nl

Bureau Gezondheid Milieu & Veiligheid

GGD'en Brabant/Zeeland

Postbus 3166

5203 DD 'S-HERTOGENBOSCH

Project title

Different ways of traffic participation and influences on exposures and respiratory system

Ir. M Zuurbier

T: 0263773780

F: 026 3773838

E: moniek.zuurbier@hvdgm.nl en

M.M.M.Zuurbier@iras.uu.nl

Hulpverlening Gelderland Midden

Maatschappelijke Zorg

Medische Milieukunde

Postbus 5364

6802 EJ ARNHEM

Project title

Traffic density and related attributable morbidity in the Netherlands (Noord-Holland and Flevoland)

Ir. Marieke Dijkema

T: 020 5555437

E: mdijkema@ggd.amsterdam.nl

GGD Amsterdam

Medische Milieukunde

Postbus 2200

1000 CE AMSTERDAM